

NIDTEP

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

การบริหารงานราชการบนหลักกฎหมายและมีธรรมาภิบาล

โดย พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ

ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล

สถาบันพระปกเกล้า

www.elifesara.com

ekkachais@hotmail.com

บริบทของปรัชญากรีก

- ◎ นิยามว่า “*คุณธรรมเป็นสิ่งที่สำคัญสูงสุด*”
- ◎ คุณธรรม ย่อมดำเนินไปเพื่อบรรลุหน้าที่อันเหมาะสมของแต่ละสิ่ง

- ◎ *ความดีหรือคุณธรรม*ของสิ่งต่างๆ จะแตกต่างกันออกไปตามสภาพความเป็นจริงของแต่ละสิ่งนั้น เพราะแต่ละสิ่งย่อมมีจุดมุ่งหมายในตนเองทั้งสิ้น

“ คุณธรรมหมายถึงคุณลักษณะที่ทำให้
ปัจเจกบุคคลมุ่งไปสู่ความสำเร็จของชีวิต อัน
เป็นจุดมุ่งหมายแห่งชีวิตของตน ทั้งที่เป็น
จุดมุ่งหมายตามธรรมชาติ ”

อริสโตเติล (Aristotle 384-322 ac.)

นักปรัชญาโฮเมอร์ (Homer)

นักปรัชญาชาวกรีกให้คำนิยาม “คุณธรรม” ว่า
“คุณธรรมหมายถึงลักษณะที่ทำให้ปัจเจกบรรลุถึง
หน้าที่ของตนในสังคม”

แนวความคิด “ธรรมาภิบาล”

- ใช้ในรายงานธนาคารโลก เมื่อปี ค.ศ. 1989
- หมายถึง “การใช้อำนาจในการบริการจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อการพัฒนาของประเทศหนึ่งๆ”
- โครงสร้างการบริหารจัดการเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละประเทศจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ต่างกัน

หัวใจของธรรมาภิบาลมี ๓ ส่วน

- ◎ การมีส่วนร่วมของสังคม (participation)
- ◎ ความโปร่งใสของกระบวนการตัดสินใจ (transparency)
- ◎ ความรับผิดชอบที่ต้องตอบคำถาม (accountability) และถูกวิจารณ์ได้

ต้นกำเนิดของ Good Governance

- ◎ ปี ค.ศ. 1990 จากผลการรายงานของธนาคารโลก (World Bank) ประธานาธิบดี Mitterand ของฝรั่งเศส กล่าวกับผู้นำชาติต่างๆ ในแอฟริกาว่า “ภาวะการณ์ด้อยพัฒนาของทวีปแอฟริกาเกิดจากการขาดธรรมาภิบาล”
- ◎ ธนาคารโลกให้ความหมายธรรมาภิบาลว่า เป็นลักษณะและวิถีทางในการใช้อำนาจจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและทางสังคมของประเทศเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ความหมายขององค์การสหประชาชาติ

- การมีส่วนร่วมของประชาชนและสังคมอย่างเท่าเทียมกัน และมีคำตอบพร้อมเหตุผลที่สามารถชี้แจงได้
- ธรรมชาติจึงมีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ เพราะเป็นหลักการพื้นฐานในการสร้างความเป็นอยู่ของคนในสังคมทุกประเทศ ให้มีการพัฒนาที่เท่าเทียมกัน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- การดำเนินการนี้ต้องเกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อกระจายอำนาจให้เกิดความโปร่งใส

ความหมายจากธนาคารโลก ค.ศ.1989

- ◎ เป็นลักษณะของการใช้อำนาจทางการเมือง เพื่อจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ให้มีธรรมาภิบาลในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ ให้รัฐบาลสามารถบริการอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบที่ยุติธรรม ฝ่ายนิติบัญญัติและสื่อมวลชนที่มีความโปร่งใส รับผิดชอบและตรวจสอบได้
- ◎ เป็นผลลัพธ์ที่บุคคลหรือสถาบันจัดกิจกรรม ทั้งรัฐและเอกชนมีผลประโยชน์ร่วมกัน เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง นำไปสู่การผสมผสานประโยชน์ที่หลากหลาย มุ่งความดีงาม และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่รัฐ และประชาชนอย่างทั่วถึงและยุติธรรม

การพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานภาครัฐในประเทศต่าง ๆ

- ◎ 1993: U.S.-The Government Performance and Results Act (1993)

- ◎ 1994: U.S.-Government Management and Reform Act (1994)
- ◎ 1999: Canada-Results for Canadians
- ◎ 2001: U.S.-The President's Management Agenda
- ◎ 2001: Japan-Government Policy Evaluation Act
- ◎ 2002: U.S. Sarbane-Oxley Act (Good Governance)
- ◎ 2002: France-La Loi Organique Relative Aux Lois de France
- ◎ 2002: U.S.-Program Assessment and Rating Tool
- ◎ 2003: Thailand-Principle and Practice of Good Governance
- ◎ 2003: Singapore Net Economic Value
- ◎ 2004: U.K. Public Service Agreement

หลักการพื้นฐานของ UNESCAP' Good Governance

หลักธรรมาภิบาล 8 ประการ

- ✘ หลักความมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- ✘ หลักนิติธรรม
- ✘ หลักความมีประสิทธิภาพ
- ✘ หลักความเท่าเทียมและไม่เลือกปฏิบัติ
- ✘ หลักการตอบสนองที่เป็นธรรม
- ✘ หลักความโปร่งใส
- ✘ หลักความรับผิดชอบ
- ✘ หลักความสอดคล้องต่อส่วนรวม

(What is good governance: <http://www.unescap.org/>)

- ◎ อธิบายว่า ธรรมชาติสากลเป็นเรื่องของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในระดับมหภาค
 - จะต้องมีความโปร่งใส
 - มีความรับผิดชอบ
 - มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
 - มีความชัดเจนแน่นอนในการกำหนดกติกา

ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB)

มุ่งองค์ประกอบที่ทำให้เกิดการจัดการมีประสิทธิภาพ
เพื่อให้แน่ใจว่านโยบายที่กำหนดไว้ได้ผล มีบรรทัดฐาน
เพื่อให้เกิดความแน่ใจว่ารัฐบาลสามารถสร้างผลงาน
ตามที่สัญญาไว้กับประชาชน

องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA)
กำหนดให้รัฐส่งเสริม สร้างบรรยากาศ นการมีส่วนร่วม นำไปสู่
การพัฒนาที่ยั่งยืน พึ่งตนเองได้และมีความยุติธรรมทางสังคม

ที่มาของ Good Governance

- ◎ แนวคิดใหม่ใช้ในรายงานธนาคารโลกเมื่อปี ๑๙๙๙
- ◎ ประเทศไทยนำมาใช้หลังมีรัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๔๐
- ◎ หลังวิกฤตทางเศรษฐกิจและสังคมในปี ๒๕๔๐

กองทุนการเงินระหว่างประเทศให้รัฐบาลให้คำมั่นว่าต้องสร้าง

Good Governance ให้เกิดขึ้น

การบัญญัติศัพท์ไทยแทนคำ **Good Governance**

- ◎ ศ.ดร. ชัยอนันต์ สมุทวณิช ใช้ “ประชารัฐ”
- ◎ อ. อมรา พงษ์พิชญ์ ใช้ “ธรรมรัฐ”
- ◎ อนุกรรมการบัญญัติศัพท์ทางการบริหารของ ก.พ.
ใช้ “สุประศาสนการ”

มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (**TDRI**)

โดย ม.ร.ว.จัตุมงคล โสณกุล ใช้ “ธรรมภิบาล”

การปลูกฝังคุณธรรมในสังคมอังกฤษ

- ◎ การปลูกฝังคติธรรม ๗ ประการตั้งแต่วัยเยาว์
 ๑. สัจจะ พูดความจริง (Truth)
 ๒. ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty)
 ๓. ความระลึกในหน้าที่ (Sense of duty)
 ๔. ความอดกลั้น (Patience)
 ๕. ความเป็นธรรม (Fair play)
 ๖. ความเอาใจเขามาใส่ใจเรา (Consideration for others)
 ๗. เมตตาธรรม (Kindness)

การปลูกฝังคุณธรรมในสังคมอังกฤษ

◎ Integrity

- การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม (ศ.ธานินทร์ กรัยวิเชียร)
- Wholeness หรือ ความเป็นคนเต็มคน

◎ ศาสตราจารย์สตีเฟ่น แอล. คาร์เตอร์ แห่งมหาวิทยาลัยเยล สหรัฐอเมริกา เสนอว่า การที่บุคคลจะมี “Integrity” จะต้องมีการปฏิบัติครบ 3 ขั้นตอน

- พินิจพิเคราะห์แยกแยะว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่ถูกต้อง
- ปฏิบัติตามสิ่งที่ตนเชื่อว่าถูกต้องอย่างเคร่งครัด
- ประกาศให้ผู้อื่นได้รับทราบโดยทั่วกันว่าตนได้ปฏิบัติเช่นนั้น

การก่อเกิดและการพัฒนาจริยธรรม

โดยการหล่อหลอม และปลูกฝังผ่านกระบวนการกลุ่ม
เกลาทางสังคมโดย

- การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว
- กระบวนการศึกษา
- ค่านิยมที่สั่งสมมาจากสังคม

มีสมาธิเกิดสติ

ปัญญาจากพันธุกรรม

เกิดความเชื่อ มีความรู้สึก ด้วยการกระทำเป็นพฤติกรรมในส่วนตัว

ธรรมาภิบาล
Good Governance

พระปฐมบรมราชโองการ
ในพิธีบรมราชาภิเษก
ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ
ในพระบรมมหาราชวัง
(วันที่ 5 พฤษภาคม 2493)

เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม

ทาน

ผู้ปกครอง

ศีล

บริจาค

ความซื่อตรง(อาชชวะ)

ความอ่อนโยน(มัททวะ)

ความเพียร(ตบะ)

ความไม่โกรธ(อักโกธะ)

การไม่เบียดเบียน(อวิหิงสา)

ความอดทน(ขันติ)

ความเที่ยงธรรม(อวิโรธนะ)

ทศพิธราชธรรม

ทศพิธราชธรรม

๑. ทาน ได้แก่ การให้ทาน
๒. ศีล ได้แก่ การรักษาศีล การมีศีล
๓. บริจาคะ ได้แก่ การบริจาค และการเสียสละประโยชน์ส่วนตน
๔. อาชชวะ ได้แก่ ความซื่อตรง ความจริงใจ ความเที่ยงธรรม
๕. มัททวะ ได้แก่ ความสุภาพ อ่อนโยน
๖. ตบะ ได้แก่ ความเพียร
๗. อโภธะ ได้แก่ การระงับความโกรธ
๘. อวิหิงสา ได้แก่ ความไม่เบียดเบียน
๙. ชันตี ได้แก่ ความอดทน
๑๐. อวิโรธนะ ได้แก่ การหนักแน่นในธรรมและความถูกต้อง

มุ่งประโยชน์
คนส่วนใหญ่
เป็นหลัก

ศึกษาข้อมูล
อย่างเป็นระบบ

ไม่ติดตำรา

สอดคล้อง
สภาพธรรมชาติ
ภูมิสังคม

เริ่มจากจุดเล็ก

เรียบง่าย
ประหยัด

พัฒนาแบบ
บูรณาการ
ครบวงจร

หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

- เน้นการพัฒนาคน
- ระเบิดจากข้างใน
- ปลุกจิตสำนึก
- ฟังตนเองได้
- ความพอเพียง
- ขาดทุนคือกำไร
- ทำงานอย่างมีความสุข
- คุ่มค่ามากกว่าคุ่มทุน
- บริการรวมที่จุดเดียว
- ปลุกป่าในใจคน
- การให้
- รู้ รัก สามัคคี

- ❖ ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ❖ แก้ปัญหาเริ่มจากจุดเล็ก
- ❖ คำนึงภูมิสังคม
- ❖ พัฒนาอย่างองค์รวม ครอบคลุม / บูรณาการ
- ❖ ไม่ติดตำรา ทำให้ง่าย มีลำดับขั้นตอน
- ❖ มุ่งประโยชน์คนส่วนใหญ่เป็นหลัก
- ❖ ประหยัด เรียบง่ายได้ประโยชน์
- ❖ ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ
- ❖ การมีส่วนร่วม
- ❖ ซื่อสัตย์สุจริต จริงใจต่อกัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระราชทานคุณธรรม สำหรับผู้บริหารประเทศ ไว้ ๔ ประการ

- ◎ การรักษาความสัจ ความจริงใจต่อตนเองที่จะปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม
- ◎ การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองไม่ให้เกิดประพฤติกว้างความสุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด
- ◎ การอดทนอดกลั้นและอดออมที่จะไม่ประพฤติกว้างความสุจริตไม่ว่าจะ ด้วยเหตุประการใด
- ◎ การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

พระราชนิพนธ์ เรื่องพระมหาชนก พระราชทานแนวคิดสำหรับผู้นำในยุคปัจจุบัน

- ในยามวิกฤตต้องคิดพึ่งตนเองก่อน เทวดาจะช่วย เฉพาะผู้ที่ช่วยตนเองก่อนเท่านั้น
- การที่จะประสบความสำเร็จได้ ต้องมีความเพียร อ้นบริสุทธิ์
- เศรษฐกิจที่มั่นคงมาจากการอนุรักษ์และเพิ่มพูน ทรัพยากรเท่านั้น
- ประเทศจะพัฒนาได้ ต้องปฏิรูปการเรียนรู้ของมนุษย์ ให้หลุดพ้นจากอวิชา

คุณธรรม - จริยธรรม

- ◎ มรรค ๘ แห่งการส่งเสริมคุณธรรม - จริยธรรม ประกอบด้วย
 - ผู้ปกครองทุกๆ ระดับต้องตั้งอยู่ในความถูกต้อง
 - ครอบครัวอบอุ่น
 - ชุมชนเข้มแข็ง
 - การมีสัมมาชีพเต็มพื้นที่
 - การมีสปิริตแห่งการเป็นอาสาสมัครเต็มแผ่นดิน
 - ส่งเสริมการพัฒนาจิตให้เป็นวิถีชีวิต
 - การศึกษาที่เข้าถึงความดี
 - การสื่อสารความดี

หลักธรรมในทางพุทธศาสนา

ธรรมาวาสธรรมมีข้อปฏิบัติ ๔ ประการ คือ

- ◎ สัจจะ : ความซื่อสัตย์ต่อกัน
- ◎ ทมะ : การรู้จักข่มใจ
- ◎ ขันติ : ความอดทนทั้งกายและใจ
- ◎ จาคะ : ความรู้จักเสียสละและบริจาคให้แก่
บุคคลที่ควรให้

หลักนิติธรรม(Rule of Law)

- มีกฎหมายรองรับ ในการบริหารภาครัฐแต่ไม่ให้กฎหมายทำลายกฎเสียเอง
- มีการบังคับให้กฎหมายถูกใช้ได้
- มีความถูกต้องในการใช้กฎหมาย ไม่ใช่เพื่อสนองเป้าหมายของผู้ถือกฎหมายและผู้ใช้กฎหมาย
- ไม่มีสองมาตรฐาน

หลักความเป็นธรรม

- มีกรอบจรรยาบรรณ ที่เป็นรูปธรรม ไม่ใช่เพียงแต่คาดหวัง
- มิใช่มีจิตสำนึกในความมีคุณธรรมที่เป็นนามธรรมเท่านั้น
- มีมาตรการกำกับควบคุมให้ต้องยึดถือปฏิบัติตาม โดยไม่เพียงแต่พึ่งพา อาศัยเฉพะะบรรทัดฐานของข้อห้ามและความเชื่อทางศีลธรรม
- มีมาตรฐานพิสูจน์ความผิดกำหนดความผิดและการลงโทษ โดยไม่เพียง แต่การใช้มาตรฐานทางความรู้สึกเป็นเครื่องวัดและไม่มีบทลงโทษ

ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ(Accountability)

- มีการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานที่ชัดเจนเป็นพันธะสัญญา โดยวางกรอบความรับผิดชอบให้มีขอบเขตชัดเจนและมีข้อผูกพันที่แน่นอน
- มีมาตรการกำกับควบคุมที่แน่นอนสม่ำเสมอ โดยสามารถรักษากรอบที่กำหนดไว้ให้ดำเนินอย่างต่อเนื่องได้
- มีการติดตามประเมินวัดผลที่ต่อเนื่องและน่าเชื่อถือโดยรักษามาตรฐานไว้ให้อยู่ในกรอบที่ยอมรับได้

ความโปร่งใสในการบริหารงาน(Transparency)

- มีการจัดโครงสร้างองค์การ การจัดการและขั้นตอนไหลเวียนของงานแบบเปิด โดยออกแบบโครงสร้างและการทำหน้าที่ขององค์การแบบเปิดครอบคลุมทั้งองค์กรรวม
- มีการจัดระบบงาน และข้อมูลข่าวสารแบบเปิด โดยการออกแบบระบบงานและข้อมูลข่าวสารแบบเปิดกระจายทั่วทั้งระบบ และมีการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ
- มีกระบวนการทำงานและกระบวนการตัดสินใจแบบเปิด โดยการออกแบบกระบวนการทำงานและการตัดสินใจให้เป็นแบบเปิดตลอดในทุกขั้นตอนที่สำคัญ

หลักการมีส่วนร่วม (Participation)

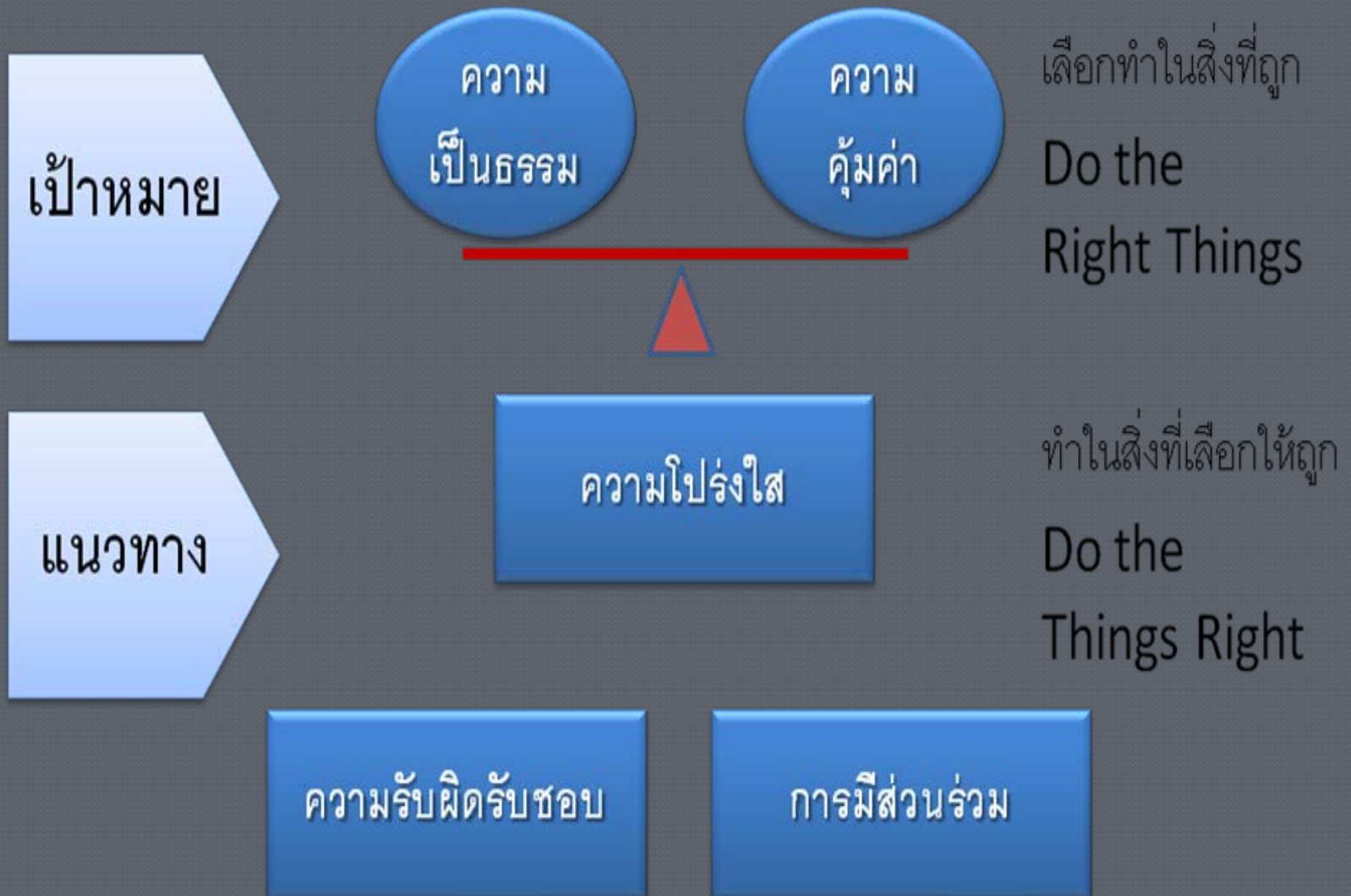
- การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร นโยบาย แผนงานและงบประมาณ โดยการเข้าร่วมในมิติของข้อมูลสำคัญ ซึ่งเป็นเนื้อหาของการเข้าร่วมในระดับของการรับรู้
- การเข้าถึงการปฏิบัติงาน และการตัดสินใจ โดยการเข้าร่วมในมิติของการตกลงใจ ซึ่งเป็นเนื้อหาของการเข้าร่วมในระดับของการกระทำหรือการปฏิบัติการ
- การเข้าถึงการกำกับควบคุมผลกระทบ มาตรฐาน เป้าหมาย และผลกระทบ โดยการเข้าร่วมในมิติของการคาดหวังผลซึ่งเป็นเนื้อหาของการเข้าร่วมในระดับของการปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์

หลักความคุ้มค่าหรือ

หลักการมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

- การเพิ่มความสามารถในการทำงาน โดยให้การเพิ่มของความสามารถมีส่วนที่มากกว่าการเพิ่มของต้นทุนทั้งต้นทุนที่เป็นมูลค่าและเป็นคุณค่า
- มีการวัดการสร้างความสามารถและศักยภาพการทำงานเพื่อเพิ่มผลผลิตโดยให้การเพิ่มของผลผลิตมีส่วนที่ผันไปในทางบวกตามต้นทุนในการเพิ่มความสามารถ
- มีการวัดเพิ่มผลผลิตการทำงาน การควบคุมความเสี่ยงและการลดความสูญเสียนเพื่อเพิ่มมูลค่าและประโยชน์ที่ได้

เป้าหมายและแนวทางในการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล

สภาพแวดล้อมของธรรมาภิบาล

กฎหมาย ระเบียบ (Laws & Regulations)

จริยธรรม (Ethics)

การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

วัฒนธรรม (Culture)

เป้าหมายของการบริหารจัดการที่ดี

มีความเป็นธรรม (equity)

มีความสุจริตไม่ผิดไปจากความถูกต้อง (integrity)

มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล (efficiency & effectiveness)

หลักความ
รับผิดชอบ

หลักความคุ้มค่า

ธรรมาภิบาล

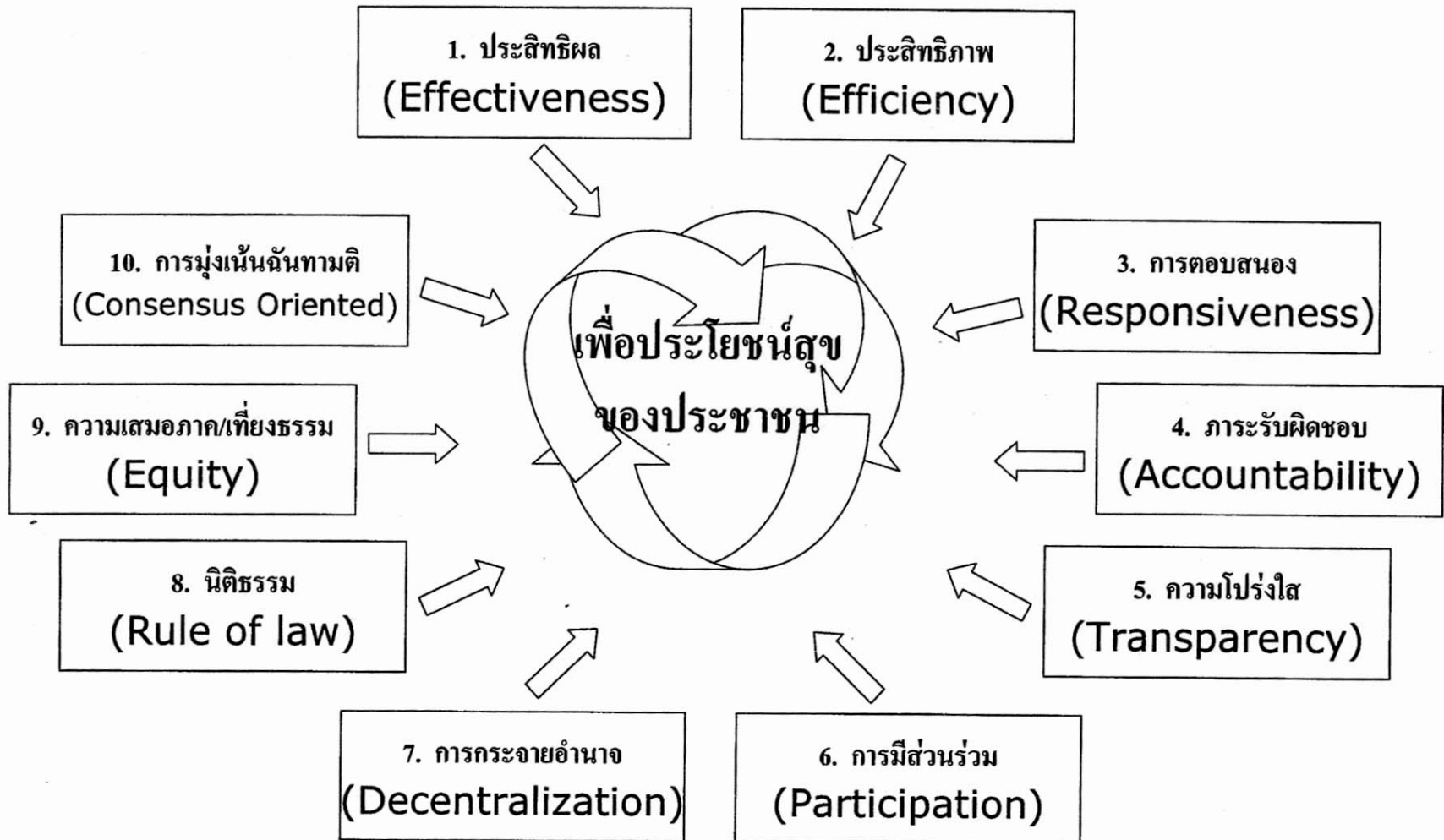
หลักนิติธรรม

หลักความ
โปร่งใส

หลักคุณธรรม

หลักการมี
ส่วนร่วม

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมือง

ธรรมาภิบาล

เป้าหมาย

ความสมดุลและเป็นธรรม ความ
สุจริต ความมีประสิทธิภาพ/ผล

โครงสร้างและวิธีการ

ความรับผิดชอบ ตอบสนองต่อความต้องการ
มีความโปร่งใส สร้างการมีส่วนร่วม

สภาพแวดล้อม

กฎหมาย ระเบียบ ประมวลจริยธรรม
การปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ วัฒนธรรม

ด้านหลักนิติธรรม

แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนระดับ
สถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่หน่วยงานต้นสังกัด
กำหนดไว้

จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้ใน
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่2)พ.ศ.2545

ด้านหลักคุณธรรม

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทน อุทิศเวลาให้กับการปฏิบัติหน้าที่ แก้ไขปัญหาอุปสรรคโดยไม่ย่อท้อเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ

ส่งเสริม สนับสนุนและจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษา

ด้านหลักความโปร่งใส :

มีการประกาศและประชาสัมพันธ์แผนการรับนักเรียนและดำเนินการรับนักเรียนด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้

ด้านหลักการมีส่วนร่วม :

เปิดโอกาสให้ข้าราชการครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษ

ด้านหลักความรับผิดชอบ :

มีความกระตือรือร้นที่จะดำเนินงานต่างๆให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

หลักความคุ้มค่า

- พัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้ มีความมั่นคงปลอดภัย เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่
- วางแผนและสำรวจความต้องการใช้วัสดุครุภัณฑ์ ตลอดจนควบคุมดูแลบำรุงรักษา ประเมินประสิทธิภาพการใช้วัสดุครุภัณฑ์ของบุคลากรในสถานศึกษา

ขั้นตอนการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล

- จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล
- กำหนดนโยบายเกี่ยวกับธรรมาภิบาล
- กำหนดทิศทาง นโยบาย เป้าหมายและยุทธศาสตร์ เพื่อควบคุมและ ประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางที่วางไว้เป็นระยะ
- การกำกับติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน สถานศึกษาต้องสร้าง ระบบติดตามและประเมินผลขึ้นมาเพื่อกำกับการดำเนินงานตามแผนการ ทำงาน
- การเผยแพร่ผลการดำเนินงาน

ค่านิยมหลักของ จรรยาข้าราชการพลเรือน ตาม พรบ.ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ค่านิยมหลัก

๑. การยึดมั่นและยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง
๒. ความซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ
๓. การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส และตรวจสอบได้
๔. การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติ อย่างไม่เป็นธรรม
๕. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
๖. การเป็นพลเมืองดีของประเทศ
๗. การดำเนินชีวิตโดยหลักเศรษฐกิจพอเพียง

จิตลักษณะและพฤติกรรมที่ต้องพัฒนา

๑. เหตุผลเชิงจริยธรรมและลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
๒. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เหตุผลเชิงจริยธรรมการควบคุมตน และพฤติกรรมซื่อสัตย์ในงาน
๓. พฤติกรรมซื่อสัตย์ในงาน และการมุ่งอนาคตควบคุมตน
๔. ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
๕. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์
๖. เอกลักษณ์แห่งอิโก้ด้านชาตินิยม เหตุผลเชิง จริยธรรม พฤติกรรมประชาธิปไตย
๗. เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน พฤติกรรมการคิดเชิงเหตุผล

ประธานจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

- ◎ ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน กำหนดให้มีคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการระดับกรมและจังหวัดขึ้น ทำหน้าที่สอดส่องดูแลให้กลไกจริยธรรมในส่วนราชการบรรลุผล
- ◎ คณะกรรมการจริยธรรมของกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานหลักของจริยธรรม

สำนักงาน กพ.

๑. ความซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ

๒. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

๓. การเคารพบุคคลและองค์กร

๔. การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

๕. การยึดมั่นและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง

๖. การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๗. การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

หลักนิติธรรม

- อคัมยสูตร บอกว่า การเมืองการปกครองเกิดขึ้นเพราะความขัดแย้ง
- **Hegel** บอกว่า กฎหมายเป็นเครื่องมือในการจัดการความขัดแย้ง
- “นิติธรรม” เป็นมากกว่ากฎหมาย เป็นสิ่งที่อยู่เหนือกฎหมาย ระบบกฎหมาย หรืออาจเรียกว่าเป็นธรรมชาติของกฎหมายในอังกฤษ เป็นหลักสำคัญสำหรับการเมืองการปกครอง มีหลักการสำคัญ

V. Dicey พูดถึงความสูงสุดของกฎหมาย

1. กฎหมายเป็นสิ่งที่สูงสุด ไม่ใช่ดุลยพินิจหรืออำเภอใจของมนุษย์
2. ความเสมอภาคภายใต้กฎหมายของเจ้าหน้าที่และประชาชนภายใต้ศาลเดียวกัน
3. รัฐธรรมนูญเป็นผลมาจากการรับรองและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพพลเมือง

◎อเมริกา ไม่รู้จัก Rule of Law แต่ในรัฐธรรมนูญได้มีการระบุในบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 5 “บุคคลไม่อาจถูกพรากจากชีวิต เสรีภาพ หรือทรัพย์สินโดยปราศจากศุภนิติกระบวนการ (due process of law) ซึ่งเป็นแค่คำสั้นๆ แต่ศาลฎีกาได้พัฒนาหลักนี้ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลเรื่อยมา

องค์ประกอบของหลักนิติธรรม

- ◎ องค์ประกอบด้านสาระ
- ◎ องค์ประกอบด้านกระบวนการ
- ◎ องค์ประกอบด้านองค์กร
- ◎ องค์ประกอบด้านเป้าหมาย

ประชาธิปไตยกับหลักนิติธรรม

- ประชาธิปไตยส่งเสริมหลักนิติธรรม เพราะอำนาจไม่ได้กระจุกตัว มีการถ่วงดุล และคานอำนาจกัน กฎหมายมีความสำคัญในการแก้อำนาจ เพราะอำนาจไม่เบ็ดเสร็จ ทุกฝ่ายจะใช้อำนาจในการคานกัน อันทำให้ระบบกฎหมายมีความศักดิ์สิทธิ์
- ระบอบประชาธิปไตย เสี่ยงประชาชนมีความหมาย เพราะรัฐธรรมนูญ ให้ความสำคัญคุ้มครองตามหลักนิติธรรม
- การเคารพสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค เป็นรากฐานของประชาธิปไตย จะมั่นคง หากทั้งรัฐและประชาชนเคารพกฎหมาย หากประชาชนไม่เคารพกฎหมาย ก็จะเกิดสภาพ อนาธิปไตย และประเทศกลายเป็นรัฐล้มเหลว

การกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย

- มีกฎหมายให้อำนาจ
- ทำถูกต้องตามกฎหมาย
- ทำโดยสุจริต
- ไม่สร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น
- ไม่ใช่ดุลพินิจโดยมิชอบ
- ไม่ละเลยหรือล่าช้า
- ไม่สร้างภาระแก่ประชาชน เกินสมควร
- ไม่ทำนอกเหนืออำนาจหน้าที่
- ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน
- ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็น
- ไม่ทำละเมิดโดยอาศัยอำนาจ

ความเสี่ยงในการปฏิบัติราชการทางการปกครอง

- เสี่ยงต่อการถูกร้องเรียน กล่าวหา
- เสี่ยงต่อการถูกตรวจสอบ สอบสวน
- เสี่ยงต่อการถูกเพิกถอนหรือแก้ไขคำสั่งหรือการกระทำ
- เสี่ยงต่อความรับผิดทางละเมิดและชดใช้ค่าเสียหาย
- เสี่ยงต่อความรับผิดอย่างอื่น
- เสี่ยงต่อการถูกดำเนินการทางวินัยหรือทางอาญา

bbbbหลักนิติธรรมมี 8 หลัก

L.Fuller (The Morality of Law)

- ทุกคนต้องเคารพกฎหมายที่มีอยู่
- กฎหมายต้องประกาศให้ทราบทั่วไป
- กฎหมายไม่มีผลย้อนหลัง
- กฎหมายต้องบัญญัติให้ชัดเจนเพื่อเลี่ยงการบังคับใช้ที่ไม่ชอบ
- กฎหมายต้องเลี่ยงความขัดแย้งกันเอง
- กฎหมายต้องไม่บังคับในสิ่งที่เป็นไปไม่ได้
- กฎหมายต้องยืดหยุ่นคงอยู่เพื่อให้หยั่งรากลึก แต่ต้องปรับให้เข้ากับสภาพความเปลี่ยนแปลงได้
- การดำเนินการทุกอย่างของรัฐต้องสอดคล้องทุกประการกับกฎเกณฑ์ที่ประกาศไว้

การนำหลักการบริหารจัดการที่ดีสู่การปฏิบัติ

- ❖ การสรรหาและการแต่งตั้งคณะทำงาน
- ❖ การสร้างความเข้าใจร่วมกัน
- ❖ จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษาให้จัดการศึกษามูลนิธิวิทยาลัยบาล
- ❖ เชิดชูเกียรติผู้ปฏิบัติตามหลักสูตรมูลนิธิบาล
- ❖ ผู้บริหารใช้เทคนิคการบริหารองค์กรรูปแบบใหม่ในการพัฒนาสถานศึกษา
- ❖ เน้นหลักปฏิบัติของผู้บริหารในฐานะต้นแบบ

ความซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ

- ◎ ข้าราชการ ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ไม่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ตระหนักและสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง หน่วยงาน และต่อสังคม
- ◎ จุดมุ่งหมาย เพื่อการปฏิบัติงานโดยยึดมั่นประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก รับผิดชอบต่อปฏิบัติหน้าที่ด้วยมาตรฐานสูง ด้วยจิตสำนึกในการบริการตามความคาดหวังของผู้รับบริการ

แนวทางการปฏิบัติ

- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เทียบตรง และเที่ยงธรรม ไม่มุ่งหวัง หรือแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้จากการปฏิบัติงาน
- ใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจด้วยความสุจริต ตรงตามเจตนารมณ์ของ กฎหมาย
- ให้คำปรึกษาแนะนำผู้อื่นด้วยความสุจริต ตรงไปตรงมา และให้ข้อมูล รายละเอียดที่สมบูรณ์ครบถ้วน
- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ อุทิศตนเพื่อรักษามาตรฐานการให้บริการ พร้อมรับผิดชอบต่อผลของการกระทำของตนเอง

ข้อพึงระวัง

- ◎ ดูแล รักษา และใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด ซื่อสัตย์และคุ้มค่าเพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้น
- ◎ กำหนดมาตรการหรือแนวทางในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยงว่าจะก่อให้เกิดการทุจริตภายในหน่วยงาน
- ◎ ตัวอย่าง เรามีความประสงค์จะดำเนินการว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาเพื่อดำเนินงานตามโครงการ บริษัทที่ปรึกษา ก เสนอผลตอบแทนให้ผู้ว่าจ้าง หากบริษัทได้รับคัดเลือกให้เป็นที่ปรึกษา
- ◎ คำแนะนำผู้ว่าจ้างต้องปฏิเสธการรับผลตอบแทนไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น และดำเนินการคัดเลือกตามขั้นตอน กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์การพิจารณาอย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

- ◎ ข้าราชการต้องปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จสมบูรณ์ตามกำหนดเวลา ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย คุ่มค่า ด้วยวิธีการที่ถูกต้อง ซอบรธรรม โดยรักษาและใช้ทรัพยากรให้เป็นประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ
- ◎ จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ข้าราชการปฏิบัติงานโดยยึดถือประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานเป็นหลัก

แนวปฏิบัติ

- พัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในการปฏิบัติงานมีความคิดที่ทันสมัยเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ
- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยการทุ่มเทสติปัญญา ความรู้ ความคิดที่มีอยู่ให้กับงานอย่างเต็มที่
- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ใส่ใจ ระมัดระวัง รวดเร็ว ทันเวลา มีคุณภาพและมาตรฐานสูง
- สนใจ ใฝ่รู้ กระตือรือร้นและปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดอยู่เสมอ
- มุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย โดยวิธีการกระบวนกรที่ถูกต้องและเป็นธรรม ด้วยความเป็นมืออาชีพ

- ◎ **ข้อพึงระวัง** การไม่รักษาเวลาในการปฏิบัติงาน และการไม่พัฒนาตนเอง
- ◎ **ตัวอย่าง** ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการเรื่องหนึ่ง โดยไม่ได้ให้คำแนะนำใดใด เจ้าหน้าที่จึงต้องใช้เวลาในการศึกษามาก และเมื่อเจ้าหน้าที่เสนองานให้พิจารณา ผู้บังคับบัญชาก็เสนองานตามลำดับต่อไป โดยไม่ได้กลั่นกรองและเสนอความเห็นใดใดเพิ่มเติม
- ◎ **คำแนะนำ** ผู้บังคับบัญชาต้องให้แนวทางหรือคำแนะนำในการปฏิบัติงาน และทุ่มเทเวลาในการชี้แนะหรือให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ ตลอดจนเสนอความเห็นในระดับที่สูงขึ้น เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมาย อย่างมีคุณภาพและทันเวลา ทั้งนี้ผู้ปฏิบัติงานควรมีความกระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้และปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์อยู่เสมอ

การเคารพบุคคลและองค์กร

- ◎ ข้าราชการ พึงเคารพสิทธิเสรีภาพ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของตนและผู้อื่น อย่างเท่าเทียมกัน รักษาชื่อเสียงของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รวมถึงพึงรักษาและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่า
- ◎ จุดมุ่งหมาย ข้าราชการต้องมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเคารพศักดิ์ศรีของประชาชน ทั้งปฏิบัติตนเป็น พลเมืองดีและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรม

แนวปฏิบัติ

- ◎ ไม่ปฏิบัติตนที่ทำให้เสียชื่อเสียงแก่หน่วยงาน
- ◎ รักษา และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่า และเป็นประโยชน์อย่างยั่งยืน
- ◎ เคารพสิทธิส่วนบุคคล
- ◎ สร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมและเอื้อต่อการปฏิบัติงาน
- ◎ ยอมรับและเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง
- ◎ เคารพความเชื่อ ค่านิยม ของบุคคลและเพื่อนร่วมงาน

ข้อพึงระวัง

- ◎ การขาดความสำนึกและความใส่ใจในการดูแลสภาพแวดล้อม การไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- ◎ ตัวอย่าง ในเวลาปฏิบัติงาน นาย ก ระบายงานสมาธิผู้อื่น เช่น เปิดเพลงหรือโทรทัศน์เสียงดัง รับประทานอาหารที่มีกลิ่นแรงในที่ทำงาน
- ◎ คำแนะนำ ต้องเคารพสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น ไม่ปฏิบัติตนให้เป็นการระบายงานสมาธิในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน รักษาความสะอาดในสถานที่ทำงาน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี เหมาะสม และเอื้อต่อการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

- ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม รวดเร็ว ประหยัดและถูกต้อง ปฏิบัติต่อผู้รับบริการด้วยความมีน้ำใจ สุภาพ เอื้ออาทร
- จุดมุ่งหมาย
- เพื่อให้การบริการของข้าราชการเป็นการตัดสินใจบนหลักการที่ใช้ข้อเท็จจริง
- เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกัน ยุติธรรม และเป็นธรรม โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางฐานะ ตำแหน่ง ศาสนา เพศ เชื้อชาติ แหล่งกำเนิด อายุ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนในการสร้างความยุติธรรมแก่สังคมไทย

แนวปฏิบัติ

- ปฏิบัติงานด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ เอื้ออาทร ต่อเพื่อนร่วมงาน รวมทั้งผู้มาติดต่อและผู้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน
- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม
- มีมาตรฐานในการใช้หลักการและเหตุผลอย่างเสมอต้นเสมอปลาย
- ไม่กระทำการใดอันเป็นการช่วยเหลือ อุปถัมภ์หรือเลือกปฏิบัติอย่างไม่ยุติธรรม
- ยึดมั่นในหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานต่อบุคคลอื่น ด้วยความยุติธรรม
- รักษาความเป็นกลางทางการเมือง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ทุกฝ่ายเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ข้อพึงระวัง

- การเลือกปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมกัน
- การขาดความสุภาพ มีน้ำใจ เอื้ออาทรต่อบุคคลอื่น
- ตัวอย่าง หน่วยงานหนึ่งได้มีการประเมินเงินเดือน/ตำแหน่ง โดยมีนาย ข เป็นประธานคณะกรรมการประเมินเงินเดือน/ตำแหน่ง ในการนี้ได้มีบุคคลที่มีผลประโยชน์เกื้อกูลต่อกันให้พิจารณา นาย จ เป็นกรณีพิเศษ ทั้ง ๆ ที่ นาย จ มีคุณสมบัติด้อยกว่าเจ้าหน้าที่ผู้อื่นที่เข้ารับการประเมินในคราวเดียวกัน
- คำแนะนำ ต้องพิจารณาโดยยึดหลักการ กฎระเบียบ และวิธีปฏิบัติด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม

การยึดมั่นและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง

- ◎ ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มมืออาชีพ โดยยึดมั่นในความถูกต้อง เที่ยงธรรม ยึดมั่นในหลักวิชาการและจริยธรรม
- ◎ จุดมุ่งหมาย
- ◎ เพื่อรักษาความเชื่อมั่นสาธารณะ โดยต้องตัดสินใจอย่างเที่ยงธรรม ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

แนวปฏิบัติ

- ปฏิเสธต่อข้อเสนอหรือผลประโยชน์ที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม
- ตัดสินใจและกระทำการใดๆ บนพื้นฐานของหลักวิชาการ กฎหมาย หลักคุณธรรมที่ชอบธรรม โดยเน้นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
- ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างชอบธรรม ไม่เบี่ยงเบนด้วยอคติหรือเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน
- ปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้อง ตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ถูกกฎหมาย กฎเกณฑ์เหตุผลอันชอบธรรม
- แก้ไขปัญหา ข้อขัดแย้ง โดยยึดถือผลประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก
- ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือความถูกต้องตามหลักวิชาการ

ข้อพึงระวัง

- ◎ การปฏิบัติหน้าที่โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม
- ◎ การไม่ยึดหลักวิชาการ ความถูกต้อง และกรอบนโยบายในการปฏิบัติงาน
- ◎ ตัวอย่าง
- ◎ นาย ก และ นาย ข เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเดียวกัน นาย ก พบว่านาย ข ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมงาน ได้มีพฤติกรรมเรียกร่องเงินหรือผลประโยชน์จากที่ปรึกษาโครงการ ซึ่งเป็นการทุจริตต่อหน้าที่
- ◎ คำแนะนำ นาย ก รายงานพฤติกรรมของนาย ข ต่อผู้บังคับบัญชา ถึงแม้ว่านาย ข จะเป็นเพื่อนก็ตาม แต่ต้องปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักความถูกต้องไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน

การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- ◎ ข้าราชการควรดำรงชีวิตโดยยึดปรัชญาของหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างความเชื่อถือ ศรัทธาที่ดีแก่บุคคลทั่วไป
- ◎ จุดมุ่งหมาย
- ◎ เพื่อสร้างความเชื่อถือ ศรัทธา และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนในการยึดหลัก
- ◎ เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตที่สอดคล้องกับความจำเป็นของสังคมไทย

แนวปฏิบัติ

- ◎ ดำรงชีวิตโดยมีเป้าหมาย การวางแผน และดำเนินการไปสู่เป้าหมายด้วยความรอบคอบ อดทน พยายาม เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ
- ◎ คำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งต่อส่วนรวมและตนเองอย่างรอบคอบ ก่อนตัดสินใจดำเนินการใดๆ ด้วยความมีเหตุผลโดยใช้ความเป็นกลาง เป็นธรรม เทียบตรงปราศจากอคติ สอดคล้องกับสถานการณ์จริงและบริบททางสังคม
- ◎ ยึดถือและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามของสังคม
- ◎ ช่วยเหลือเกื้อกูลและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้อื่นตามความสามารถของตน
- ◎ พัฒนาตนเองให้มีความอดุสาหะ ขยันหมั่นเพียร ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือยเกินศักยภาพของตน

ข้อพึงระวัง

- ◎ การไม่ดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับฐานะตนเอง
- ◎ การใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างฟุ่มเฟือยและไม่คุ้มค่า
- ◎ ตัวอย่าง นาย ก เป็นข้าราชการระดับต้นมีเงินเดือนน้อย แต่มีรายจ่ายมาก
- ◎ คำแนะนำ นาย ก ต้องจัดทำ บันทึกค่าใช้จ่ายประจำเดือน เพื่อจะได้ทราบความเคลื่อนไหวของรายรับรายจ่าย ทำให้สามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินได้อย่างพอเพียงและเหมาะสมตามฐานะ

การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

- ◎ ข้าราชการ ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส เปิดเผย พร้อมรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้
- ◎ จุดมุ่งหมาย
- ◎ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชนว่าข้าราชการปฏิบัติงานอย่างเที่ยงตรง
- ◎ และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาค

แนวปฏิบัติ

- ชี้แจงหรือให้เหตุผลที่เหมาะสมต่อผู้รับบริการ กรณีไม่สามารถปฏิบัติหรือกระทำตามคำขอได้
- ดูแลข้อมูลข่าวสารอย่างระมัดระวัง และใช้ประโยชน์ในทางที่ถูกต้องเท่านั้น
- เก็บหลักฐานการปฏิบัติงานไว้หรือจัดทำบันทึกการตัดสินใจต่าง ๆ เพื่อพร้อมสำหรับการตรวจสอบและเปิดเผยต่อสาธารณชน
- เปิดเผยหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงานหรือข้อมูลการปฏิบัติงานให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบตามความเหมาะสมอย่างทั่วถึง และง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล เพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและตรวจสอบ
- กำหนดขั้นตอน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของแต่ละขั้นตอนและผู้รับผิดชอบ

ข้อพึงระวัง

- ◎ การใช้ประโยชน์จากข้อมูลของทางราชการในทางเสียหายต่อหน่วยงาน
- ◎ การขาดความใส่ใจในการเก็บหลักฐานพร้อมรับการตรวจสอบ
- ◎ ไม่ควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการไปในทางที่ไม่ถูกต้อง
- ◎ ตัวอย่าง นาย ก เป็นประธานในการเปิดซองประกวดราคาการจัดซื้อจัดจ้าง นาย ก ดำเนินการตามระเบียบของทางราชการทุกขั้นตอน เมื่อประกาศผล นาย ก สามารถตอบคำถามได้อย่างชัดเจน พร้อมมีหลักฐานแสดงว่า เหตุใดบริษัทจึงได้รับการคัดเลือก/ไม่ได้รับการคัดเลือก